

מוקשים וגבולות

רחילה שמע השומר שעל המגדל ירייה בודדת. אחר כך עוד יריות. הן באו מכיוון המטע. הוא כיוון את הזרקור. סרק את השטח בקרן אור חיוורת. כעבור דקות הופיעה דמות שתורה ליה הגדר: אחד ישני השומרים שנשארו במטע לשמור על צנורות ההשקאה. "מסתננים", קרא. "הם גנבו את הצנורות." מיד אורגן פטרול. חילק את דנשק. הם יצאו בריצה אל המטע, ומשם אל תוך וארי עמוק. שעה שלמה נמשכה הריצה. לבסוף נשמעה הקריאה: "הנה הם!" על האדמה, בערוץ הוואדי, היו מונחים הצנורות הגנובים. הערכים עזבו אותם והסתלקו. הבחורים הקדישו כמה דקות לסריקת השטח, הרימו את צנורות האלומיניום הקלים, פנו חזרה הביתה. שם נערך סומוזיק קטן — כי לא כל יום מצליחים להחזיר רכוש שדוד. אולם גם בהתרוממות השעה לא התלהבו הבחורים ביותר. לא הייתה זו פעולתם הראשונה של המסתננים ואיש לא

הפכנה המתמרת. מכונית של הקיבוץ שעלתה על מוקש. כל נסיעה באזור הגבול יכולה להסתיים כך.

האמין גם כי תהיה האחרונה. כי קיבוץ השומר הצעיר ט"ו — דנגור — נמצא בלב ממלכת ההסתננות. **מלחמה על בצל.** שנים וחצי קילומטר צפונה ומערבה נמצא הגבול המצרי. עשרה קילומטר דרופה מתחיל מדבר סיני. מעבר לגבול, על רכסי הגבעות החשופות, דחוסים 100 אלף פליטים פלשתינאים. שם רצועת עזה. מפרחק קטן זה, נראית הרצועה אחרת מאשר מירושלים, קהיר או וושינגטון. היא חדלה להיות בעיה פוליטית מסובכת. הופכת מלחמה זעירה מתמדת. אין זו מלחמה על גבולות ושחסי-כיבוש. אין היא מסתכמת גם בפעולות קרב רגילות. זהו מאבק על כל צנור בשדה, על כל בצל המוציא את ראשו באדמה הצהובה. כי פליטי עזה הרעבים פושטים לשדות דנגור לקחת כל דבר שאפשר לקחת — תבואה, בהמות, פחים ריקים.

זאת זה המצב הנוכחי של דנגור. למטה יצא

התצפית לגבול. קצה מחנה המגורים. מגדל השמירה אינו לשם תפאורה. משך כל שעות הלילה מאיר הזרקור את פניה השטה, בולט אחרי תנועות חשודות בשדות מימנו אפשר לראות בקלות את האזור הערבי, את הפלחים העובדים בשדות.

שרידיים של העבר. זהו שלד של טנק מצרי שנפגע בקרבות על הנגב. החץ מסמן את מקום פגיעת הפגז. הבנינים הם שרידי מחנה רפיה, בו נעצרו מאות תושבי הארץ על ידי האנגלים לאחר השבת השחורה. המחנה נמצא בדיוק בגבול.

הקשר החי. פעם ביום, כמעט בדיוק בשעה שתיים עשרה, מגיעה לקיבוץ מכונית אדומה: הדואר הנע של הנגב.

אולם אנשי דנגור אינם נחשבים לחיילים. הם רק חקלאים שעלו לנקודת ספר. כאשר נפצעו כמה מאנשיהם עלייה מוקשים, לא יכלו לקבל טיפול מהצבא. גם אל הממשלה לא יכלו לבוא בדרישות — הרי אינם עולים חדשים. קופת חולים נתנה להם את הטיפול; אשר לפיצויים — איש אינו אחראי לכך שהם נפצעו. כי הם יושבים שם על אחריותם הם.

אלה הן בעיות גדולות וקשות. אולם הן רק חלק מבעיותיו של קיבוץ דנגור. כי נוסף לכל זה על אנשי המקום (גיי) גם לדאוג לקיום להקים משק, לפתח חקלאות.

מסתננים ובדידות